

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.

Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—

Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VIII.

Dunaj, 27. junija 1928.

Št. 26.

Kdo je odpadnik?

Graška „Tagespost“ je prinesla letos 18. marca uvodnik z napisom „Dem Schicksal entronnen“ („Usodi ubežali“). Kdo je ubežal usodi? Nemci v Burgenlandu. Usodi so namreč ubežali s tem, da so se združili z nemško državo in niso ostali pod Ogrsko.

Dva gradiščanska Nemca dr. Bleyer in dr. Huber sta pred 7 leti prepotovala celo Gradiščansko in sta povsod ljudem prigovarjala, naj odklonijo Avstrijo in naj ostanejo pri Ogrski. Sicer ne smemo misliti, da sta bila to kaka madžarona, kaka posili — Madžara. Ne, bila sta zavedna Nemca, a hotela sta le, da Gradiščansko (Burgenland) ostane pri Ogrski. Upala sta, da bodo mogli Nemci v novi Ogrski varovati in gojiti svojo narodno posebnost. Toda bila sta prevarana. Ko je poslanec dr. Bleyer v ogrski zbornici terjal za Nemce na Ogrskem narodne pravice in se skliceval na to, da so se ogrski Nemci v vojni ravno tako hrabro bojevali kakor Ogrji, so ga Madžari zasramovali.

„Tagespost“ pripominja k temu: „Kakor malo tudi moremo simpatizirati z dr. Bleyerjem, kajti vedeti je moral, da kot Nemec ne bi smel agitirati proti Avstriji (den er musste wissen, dass er als Deutscher nicht gegen Oesterreich agitieren durfte), je njegova usoda vendarle tragična. Če bi ne poznali teh vsled stoletnega pritiska razdvojenih švabskih natur, bi rekli: žanje zasluženo plačilo.“

Premislimo to stvar. Nemški list piše, da bi bil dr. Bleyer moral vedeti, da kot Nemec ne sme agitirati proti nemški državi Avstriji. On in drugi gradiščanski Nemci bi bili torej morali stremeti za tem, da pridejo iz nenemške (ogrske) države v nemško državo. To bi bili nemški Gradiščani dolžni svoji nemški narodnosti. Če so se kljub temu navduševali za tujo, ogrsko državo, se to more razložiti s tem, da so pod stoletnim madžarskim pritiskom po-

stali také šviga — švage (po domače rečeno: mevže), a ne more se vzeti za dobro.

Prenesimo to nemško stališče logično na Koroško. Tudi Koroška je bila v podobnem položaju kot Burgenland. Nemško stališče je torej takole: Slovenci na Koroškem bi bili morali vedeti, da kot Slovenci ne bi smeli agitirati proti svoji narodni državi. Morali bi torej stremeti za tem, da pridejo iz neslovanske v slovansko narodno državo. Kot Slovani bi bili morali težiti za tem, da pridejo v slovansko državo, torej v Jugoslavijo. To je nemško stališče, dosledno uporabljeno na Koroško.

Toda motiš se, prijatelj! To stališče velja samo za Nemce! Dr. Bleyer ni prav delal, da se ni navduševal za Avstrijo — toda koroški Slovenci, oni so odpadniki in izdajalci domovine, ker so hoteli priti v narodno državo! „Hoteli so domovino izdati in prodati Jugoslovonom“ (glej list za vzgojo narodnih odpadnikov od 1. junija t. l.). Res krasna logika, kajne?! Kar je za Nemca narodna dolžnost, to je za Slovence izdajstvo in odpadništvo! Še vedno isto staro hegemonistično, pagansko načelo: Quod licet Jovi, non licet bovi. Kar je dovoljeno za Nemca, to ni dovoljeno za Slovence!

Pa pojdimo dalje. Deseti oktober 1920 je minul, plebiscit je končan, državno pripadništvo je odločno. Kaj je zdaj stremenje svojemu narodu zvestih koroških Slovencev? Ohraniti svojo narodnost v okviru države, kateri so pripadli. To je isto, kar hočejo Nemci na južnem Tirolskem, na Čehoslovaškem, Poljskem, v Jugoslaviji, itd. Toda tu se zopet pokaže čudna nemška logika: Kar je dovoljeno Nemcu, ni dovoljeno Slovencu. Nam zavednim Slovincem koroški nemški imperijalisti očitajo, da sovražimo Nemce. To ni res. Mi Nemcev ne sovražimo, mi spoštujemo Nemce, mi le nočemo biti nemški hlapci. Mi hočemo živeti, hočemo ostati Slovenci, hočemo ohraniti svojo narodnost. Kakšen zločin je to? To je naša pravica. A zato nas nemški šovinisti zmerjajo s čuši, Srbi, odpadniki, izdajalci.

Če smo mi odpadniki in izdajalci, potem so odpadniki in izdajalci tudi Nemci na južnem Tirolskem. Kakor mi, tako tudi oni hočejo gojiti in ohraniti svojo narodnost. Potem tudi papež podpira odpadništvo in izdajstvo, ker terja za nemške otroke na južnem Tirolskem nemški krščanski nauk.

Če smo mi odpadniki in izdajalci, potem so odpadniki in izdajalci tudi Nemci na Čehoslovaškem. Tudi oni se nočejo počehiti, hočejo živeti svoje lastno narodno življenje. Skoro 4 milijone odpadnikov in izdajalcev! Potem je nad en milijon odpadnikov in izdajalcev tudi na Poljskem, nad pol milijona v Jugoslaviji itd. Kajti tudi ondošnji Nemci se nočejo popeljati ali posrbiti.

Smešno, kajne? In vendar, to je nemška logika! Če Nemec hoče svojemu narodu ohraniti zvestobo, je to njegova dolžnost, je to lepo in prav. Če hoče isto storiti Slovenec, potem je čuš, odpadnik, izdajalec domovine!

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. O kontroli deželnih financ po finančnem ministerstvu si še sedaj nismo na jasnem. Kar se tiče časa naj bi imelo finančno ministerstvo do leta 1932 pravico revidirati deželne proračune in v slučaju primanjkljaja tudi pravico črtati posamezne postavke. Nadalje naj bi imela ta kontrola nalogo, da uredi izenačenje plač deželnih in državnih uradnikov. Finančno ministerstvo zahteva tudi odločilno besedo pri najemanju posojil od strani dežel. Nadalje se trdi, da so dežele prelahkomiselno prevzemale garancije za podjetja, pri katerih se privatni kapital ni čutil dosti varnega, kakor se je na Koroškem zgodilo pri zidanju železnice na Kanzel, in se je hotelo ponovno napraviti pri izpeljavi načrta vzhodne železnice, kar bi deželo lahko privedlo v izredne neprilike. Sevč, kontrola sama ne more nikdar urediti mizernih deželnih financ, ker je tukaj potrebna temeljita preureditev razmerja med

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Kapelški punt.

(Nadaljevanje.)

Prišla je do vrat na pokopališče. Mirno gledaje stopa naprej. Naenkrat se dvigne izza duri raztrgan berač, pade pred Aniko in zastoka: „Anka, odpusti mi, kar sem grešil.“

Anka se prestraši, kajti na kaj takega ni bila pripravljena. Bogdanček, ki še ni videl tega moža, se tesno stisne k mami in jo plaho gleda.

„O moj sin, odpusti mi,“ ječi Robert s trepetajočim glasom.

Mamica, jaz se bojim, ta možek me tako gleda, pa rok nima, greva naprej.“

„O, Anka, ostani, reci besedo, da mi odpustiš,“ prosi milo Robert.

„Beživa, mamica, ta mož je tako strašen.“

„Odpusti!“ jeclja Robert. Anka se naglo obrne ter hoče iti dalje, ker se je Bogdan spustil v jok.

„O tedaj zavržen,“ zakriči Robert ves obupan; naenkrat se dvigne, a mahoma pade na tla; prišla ga je božjast.

Anka je vsa preplašena in si ne ve pomagati. V tem trenutku pride dol iz male hišice puščavnik Dobnikar. Spoznal se Roberta, ki

ga je videl že večkrat v takem položaju. Imel je zato posebna sredstva, s katerimi je okrepčal bolnika tako daleč, da ga je spravil v svojo hišico, kjer je napravil postelj in položil v njo Roberta.

Anka je šla na grob svoje matere. Še nikdar ji srce ni bilo tako težko, kakor danes. Videla je onega, katerega je tako iskreno ljubila, in ki ji je povzročil toliko gorja. Bili so trenutki, ko je mislila s srdom nanj. A ko je pogledala svojega ljubega sinka, razpršile so se temne misli. Sedaj je tudi oče tega otroka nesrečen, bridko trpi in uvidi svojo krivico. Pokleknila je pred grobom svoje matere, iskreno molila za mir njene duše, molila pa tudi za onega nesrečneža, da bi mu bil Bog mil sodnik.

„Odpuščeno ti naj bo, odpuščeno zaradi sina, ki ga toliko ljubim.“

In privila je Bogdana k sebi, ki je stal nem ob materi, ga strastno poljubila in dve vroči solzi sta padli na rudeče lice srčkanega fantka.

Anka je vstala in se med potom zglasila pri puščavniku Dobnikarju, kateremu je izročila nekaj gotovine, da preskrbi Robertu najpotrebnejše. Le — ta je ostal pri puščavniku dva dni. Hotel ga je obdržati še dalje, toda Robert ni imel miru, hotel je iti dalje. Od tega časa je vidno hiral; prej še kolikor toliko krepak, je postajal vedno bolj slaboten. Ljudem se je navsezadnje že smilil in niso ga gledali

več tako po strani, kajti vedeli so, da trpi za svoje pregrehe.

Bilo je na sveti večer. Visok sneg je pokrival zemljo in hud mraz je pritiskal, kakoršnega že stari ljudje niso več pomnili. Zato je bil vsak vesel, da je mogel biti doma za pečjo.

Anka je imela pred božičem kot šivilja dosti dela, zato je bila vesela, da je imela pri sebi Mojco, ki ji je uredila gospodinjstvo in oskrbovala Bogdančka, ki je bil prav živahen.

Danes se je posebno veselil, ker pride zvečer Jezušček in mu prinese lepih daril. Bil pa je tudi priden, že štirinajst dni ga ni bilo treba več kregati, četudi je prej bil malo poreden. Šel je, kamor so ga poslali in se takoj vrnil in doma je storil vse, kar so mu veleli.

Napočil je večer. Že so prižgali luč. Bogdanček je že nemirno sedel in čakal, kdaj pride božje dete. Slutil je, da se nekaj pripravlja, saj ni smel nikamor iz sobe, oh kako je rad ubogal, kajti ravno v zadnjem trenutku bi ne hotel razžaliti dobro nebeško dete.

Tam v zadnji sobi je bilo slišati korake, večkratno odpiranje duri in neko šepetanje. Zdajci pocinglja zvonček, znamenje, da je Jezušček prišel. Anka odpre duri in prime Bogdančka za roko in ga pelje skozi vežo. Odpredajo se vrata in kakor okamenel obstoji pred drevescem, ki je bilo, kakor v luči. To je bila lepota, nepopisen sisaj, ki ga Bogdanček še ni videl. Anka veli sinčku, da lepo moli in se za-

zvezo in deželami pri delitvi davčnih dohodkov.

Jugoslavija. Razmerje med vlado in opozicijo je postajalo z vsakim dnem napetejše, čemur je predvsem iskati vzroka v vladini nameri za ratifikacijo nettunskih konvencij. Skupščina radi te napetosti ni prišla preko osebnih prerekanj, dokler ni 20. t. m. vročerkvni Črnogorec Puniša Račić izvršil strašen zločin. Med njegovim govorom je prišlo do ponovnega prekanja z opozicijo, na kar je Račić potehnil samokres in oddal pet strelav proti poslancem opozicije. To grozno dejanje je izvršil v taki naglici, da tega v bližini stoječi poslanci in ministri niso mogli preprečiti. Usoda je hotela, da so zadeli vsi strelji. Poslanca Pavle Radič in dr. Gjuro Basariček sta zadobila dosmrtno rane, Štefan Radič, Ivan Gradnja in dr. Ivan Pernar so bili ranjeni in takoj prepeljani v bolnico ter operirani. Morilec se je sam stavil policiji in bo izročen sodišču. Kljub tem težkim dogodkom vlada v državi red in mir, ker narod presoja položaj z vso treznostjo in resnostjo. Pogreb Pavla Radiča in dr. Jure Basarička se je vršil v soboto 23. t. m. v Zagrebu. Tudi naše avstrijsko časopisje presoja dogodek mirno in nepristransko ter pripisuje vso odgovornost za zločin Puniši Račić. Zasedanje skupščine je za nedoločen čas odgodeno.

Mala antanta. Na zasedanju Male antante v Bukareštu se je mnogo govorilo o ustvaritvi srednje evropske gospodarske celote. K tej bi pripadale v prvi vrsti države Male antante, Poljska, Ogrska, Avstrija in pritegniti se hoče tudi Nemčija, kajti, le v tem slučaju bi bila Mala antanta kot celota pripravljena spremeniti svoje stališče glede priključitve Avstrije k Nemčiji. Izvolil se je poseben odbor, ki naj bi se s tem vprašanjem nadalje pečal. Nadalje se je naglašalo mednarodno zbljižanje Male antante na eni strani do Francije, Anglije in Poljske, na drugi strani so napredovali tudi dobri odnošaji do Nemčije in Avstrije in tudi razmerje do Italije postaja normalnejši. Pri zasedanju se je govorilo o amerškem načrtu, da se onemogočijo vse nadlne vojne. Jugoslovanski zunanji minister Marinkovič se je pred časnikarji še določneje izjavil o razmerju Jugoslavije do Italije. Ako namreč med Italijo in Albanijo ne obstojajo nikake tajne pogodbe, tedaj on veruje v možnost prijateljskih odnošajev do Italije. Jugoslavija je pač svojo voljo po takih odnošajih najbolje dokumentirala s tem, da hoče ratificirati nettunske konvencije. On, kot zunanji minister, je in pade z usodo konvencij. O reviziji trijanonske pogodbe ne more biti nobenega govora.

Nemčija. Müller-Frankenu se še ni posrečilo sestaviti vlado, ker nemška ljudska stranka ne odstopi od svoje zahteve po istočasni spremembi vladne koalicije na Pruskem. Kakor smo že poročali, so do sedaj tvorili prusko vlado socialisti, centum in demokrati,

hvali božjemu detetu za lepe darove, ki so bili položeni pred drevescem.

Ganljivo je sklenil ročice in molil tako iskreno, da se je zarosilo Ankino oko in tudi Mojca je nehote privzdignila predpasnik in si ga potegnila čez oči.

Bil je trenutek, v katerem se je čutila Anka zopet srečna, ko je našla svoj mir. Srčno je objela svojega sinčka, ki si je je ovil okoli vratu in rekel: „Mamica, kako je Jezušček priden, da mi je prinesel toliko lepih stvari.“

„Le priden bodi, sinček,“ pravi Anka vsa ginjena, „da bo vsako leto tako.“

Še so ostali pred drevescem in gledali drobne lučice. Mojca se je ravnokar hotela podati v kuhinjo, ko se zasliši zunaj pred hišo milo stokanje.

„Kaj pa to pomeni?“ vpraša Anka, „nekdo mora biti zunaj, pojdi gledat, Mojca!“

„Kdo pa bi se v tem času plazil tukaj okoli, pa v tem mrazu, gotovo se motiš,“ obotavlja se Mojca.

„Idi, idi, Mojca, slišiš, kako milo zdihuje,“ reče Anka.

Mojca odpre hišna vrata ter stopi ven, toda kmalu se vrne ter pravi: „Za Boga, Anka, oni malopridnež, tisti brezbožni škric je zunaj na pol zmrznjen.“

Anka se prestraši, toda kmalu se zavede in pravi Mojci: „Spravimo ga v sobo, zunaj vendar zmrzne.“

(Dalje sledi.)

stranke takozvane weimarske koalicije, brez ljudske stranke. Ta koalicija ima tudi znanprej zadostno, čeprav malo večino in noče nič slišati o kaki spremembi. Na izrecno željo državnega predsednika Hindenburga pa bo najbrže prišlo do vstopa ljudske stranke v državno vlado brez istočasni sprememb na Pruskem.

Grčija. V Grčiji zopet vre. Prišlo je že v mestih do večjih izgredov delavstva. Komunistični elementi hočejo izrabiti nezadovoljstvo med delavci v propagandne svrhe. Znaki nezadovoljnosti se pojavljajo tudi že v armadi. Že pred tednom so se pričele stavke delavcev v tobačnih tovarnah, sedaj pa se napoveduje splošna stavka za vso državo.

Amerika. V Združenih državah severne Amerike (U. S. A.) je določen poseben praznik v letu in sicer novembra meseca za volitve. Volitve se vršijo vsako leto na isti dan, bodisi občinske, bodisi deželne, bodisi državne. Letos novembra meseca volijo amerškanski volilci predsednika republike. Stranki, ki prideta v prvi vrsti v poštev, sta demokratska in republikanska. Obe stranki ločijo samo gospodarska in osebna nasprotstva. Sedanji predsednik je pristaš republikanske stranke Coolidge. On sicer v polni meri uživa simpatije amerških volilcev, vendar je že dve perijodi bil predsednik države in po stari navadi za tretjo perijodo vsak izvoljeni kandidat izvolitev odkloni, kakor je to storil prvi predsednik Združenih držav. Republikanska stranka bo za letošnje volitve najbrže postavila Hooverja, njegovo kandidaturo podpirajo predvsem industrijalci in trgovci. Drugi kandidat te stranke je Lowden kot kandidat farmarjev. Demokratska stranka pa bode najbrže kandidirala guvernerja Smitha, ki bi bil kos vsakemu kandidatu republikanske stranke. Od izida volitev bo v veliki meri tudi odvisno stališče Amerike do Evrope, ker je republikanska stranka predvsem zainteresirana na tem, da Evropo kolikormogoče spravi v gospodarsko odvisnost od Amerike.

DOMAČE NOVICE

Celovec. Glasom poročila v „Freie Stimmen“ od 24. t. m. je bil imenovan za nadučitelja v Šmarjeti v Rožu učitelj Franc Startinik iz Podljubelja. Na kandidatni listi za to nadučiteljevo mesto je bil na prvem mestu predlagan g. Miha Herzele, domačin iz Sp. Roža. To zaničljivo preziranje uglednega in zelo sposobnega učitelja po deželnem šolskem svetu je nov dokaz, da na Koroškem niti najmanj ne mislijo rešiti šolskega vprašanja v spravljivem duhu, ampak da ostane glavni smoter ponemčevanje.

Matura. Na celovski gimnaziji sta med drugimi dovršila gimnazijske študije z matura tudi dva naša rojaka Franc Ogris iz Radiš in Joško Picej iz Št. Vida v Podjuni. Čestitamo!

Sele. (Naše žeganje), kislavi po svojem lepem pranganju daleč naokoli, se obhaja letos v nedeljo po sv. Urhu, to je dne 8. julija. Tako se more vsakdo udeležiti evharističnega shoda v Št. Jakobu in pranganja v Selah.

Št. Vid v Podjuni. (Občinska seja in drugo.) Vršila se je 17. junija. Zdi se, da bo Bela v spodnjem toku čakala na regulacijo še par let. Taka naprava stane mnogo in bo dežela tekom let nabrala potrebno vsoto. Bela pa ne čaka in razjeda dalje, da je v nevarnosti Nužejeva hiša in občinska pot se dalje posipa. Občinski zastopniki so sklenili, da se vsaj začasno zavaruje Nužejeva hiša in občinska pot, da bo izven nevarnosti. Delo izvrši občina v svoji režiji. — Na podlagi deželnega zakona se določijo pristojbine za sprejem v domovinsko zvezo. — Glede sprejema dveh oseb v domovinsko zvezo je treba šele ugotoviti, ali so dani vsi predpogoji. — Dovolijo se nekatera zvišanja podpor, nekatere prošnje se odklonijo, druge osebe pa je predati občini v oskrbo. — Pregledovalci mesa in živine morajo odstopiti 20% pristojbin občinski ubožni blagajni. — Za organista, mežnarja in paramente v žitarovaški župniji za leto 1927 se dovoli pobiranje 5% od proračunjene vsote 510 S 2 g, to je 25 S 50 g od tja vfaranih občanov. — Predpiše se cestni prispevek in ugodi prizivu o predpisu. — Tesarju Podgorniku v Podkanji vasi se dovoli izvrševanje obrti tudi na ozemlju cele naše občine. — Nato se rešijo še nekatere malenkosti. — Dne 18. junija zgodaj zjutraj

smo opazili močno slano, ki je napravila samo na fižolu nekoliko škode, dočim je slana pomladi pokončala rži v občini od 25 do 100%. Jabolka kažejo dobro, hrušk bo malo in tudi češpljev. Orehe je pomladna slana popolnoma uničila. Spravljanje sena je v zadnjem času zelo motil vsakdanji dež. — Dne 13. t. m. se je pripetil v kamenskem farovžu žalosten slučaj. Nepričakovano je udaril konj hlapca Štefana Müllerja, Rutarjevega sina v Podkrinju, 29 let starega pridnega delavca s kopitom v želodec in mu polomil par reber. Sprevidenega so še isti dan prepeljali v bolnico, kjer je bil takoj operiran. Pa vse nič ni pomagalo. Dne 18. t. m. je bil pokopan v Trnji vasi pri Celovcu. Žalujočim staršem naše sožalje!

Logaves ob Vrbskem Jezeru. Kakor je bralcem „Koroškega Slovence“ že znano, je dobila naša stranka pri občinskih volitvah 10 mandatov, je torej pridobila od zadnjih volitev (1924) 2 mandata. Socijalni demokrati imajo sedaj 5 in gospodarska stranka 1 mandat. Te stranki sta izgubili od zadnjih volitev vsako po 1 zastopnika. Volitev župana se je vršila vsled od soc.-dem. stranke na deželno volilno oblast vloženega protesta šele 28. maja. Pri tej je bil izvoljen dosedanji župan Matevž Rainer, 1. obč. svet. je Vinko Gröblacher, 2. Josip Schaller, 3. Anton Grubelnik in 4. Dioniz Trabsinger. Vsi imenovani razun 3. obč. svet., kateri pripada soc. dem. stranki, so našinci. V omenjenem protestu so soc. dem. vtemeljevali, da so bile pri volitvi naše glasovnice prevelike, (hudomušnež je pa brž rekel niso bile prevelike, ampak le preveč je jih bilo) ter da so manjkali v volilnem imeniku volilci, kateri so bili prej, ko je ležal imenik na vpogled, vpisani. Pri tej pritožbi je pa omenjena stranka pozabila, da je pred volitvo vložila pritožbo, v kateri je trdila, da volilni imenik ni ležal na vpogled. Samoumevno, da je bila prva pritožba, v kateri se je zahtevalo, da naj se imenik dene na vpogled, kakor druga od okrajne oziroma deželne volilne oblasti zavržena. Torej vspeha pri vseh njih pritožbah niso dosegli, kar je sicer bilo že v napred za pričakovati. Radi tega se je le volitev župana in svetovalcev zavlekla. Pri tem bi pa priporočali soc. dem. stranki oz. njih voditeljem, da si v bodoče pri morebitnih pritožbah v stvari bolje informirajo in trdijo le samo resnico in ne tako kot tokrat, ko so enkrat trdili, da imenik ni ležal na vpogled in drugič, da so bili v njem volilci, kateri v tistem, ki je bil pri volitvi, niso bili vpisani. Torej sta si te dve trditvi popolnoma nasprotovali. Svetovali bi tudi našim nasprotnikom, da bi v naprej, ako že res ne morejo pisati resnico, vsaj tako lagali, da se zraven ne vjamejo. Boljše bo pa zmirom še ostati pri resnici.

Žitara vas. (Občinske volitve.) Naše poročilo se je nekoliko zakasnelo, ker smo volili župana šele 13. junija. Pri občinskih volitvah smo sicer po glasovih napredovali, ker pa je bila udeležba večja, smo dobili kakor prej, 5 odbornikov, socialisti so napredovali za enega in imajo sedaj 7, Landbund je izgubil en mandat, ima torej sedaj 4 odbornike. Dvakrat po vrsti so landbundlerji socialistom pomagali voliti župana, letos pa so zahtevali povračilo. Toda socialisti nobeni stranki niso hoteli odstopiti župana. Tudi mi smo iskali stike z drugimi strankami. Leta 1924 smo oddali svoje glasove landbundlerju in smo seve sedaj zahtevali, da Landbund voli našega kandidata. V zadnjem hipu so landbundlerji pristali na našo zahtevo pod pogojem, da oni izberejo kandidata iz naših vrst. Izbrali so najoddaljenejšega odbornika. Ker pa se landbundler Golavčnik ni držal strankinega dogovora in volil kljub temu socialdemokratskega kandidata Križeja, sta dobila obadva kandidata enako število glasov. Radi enakega števila glasov se je morala vršiti ponovna volitev, pri kateri je Landbund ne meneč se za medsebojni dogovor volil svojega kandidata in s tem pripomogel, da so dobili socialisti ponovno župana. Landbund je s tem že v tretjič pomagal socialističnemu županu na stolec in se s tem ponovno izneveril svojemu programu, da naj kmet podpira kmeta. Razsodni volilci mu bodo pri prihodnjih volitvah dali primeren odgovor.

Slov. Plajberk. (Umrli v cvetju mladosti.) Velika žalost je zadela vsepovsod spoštovano

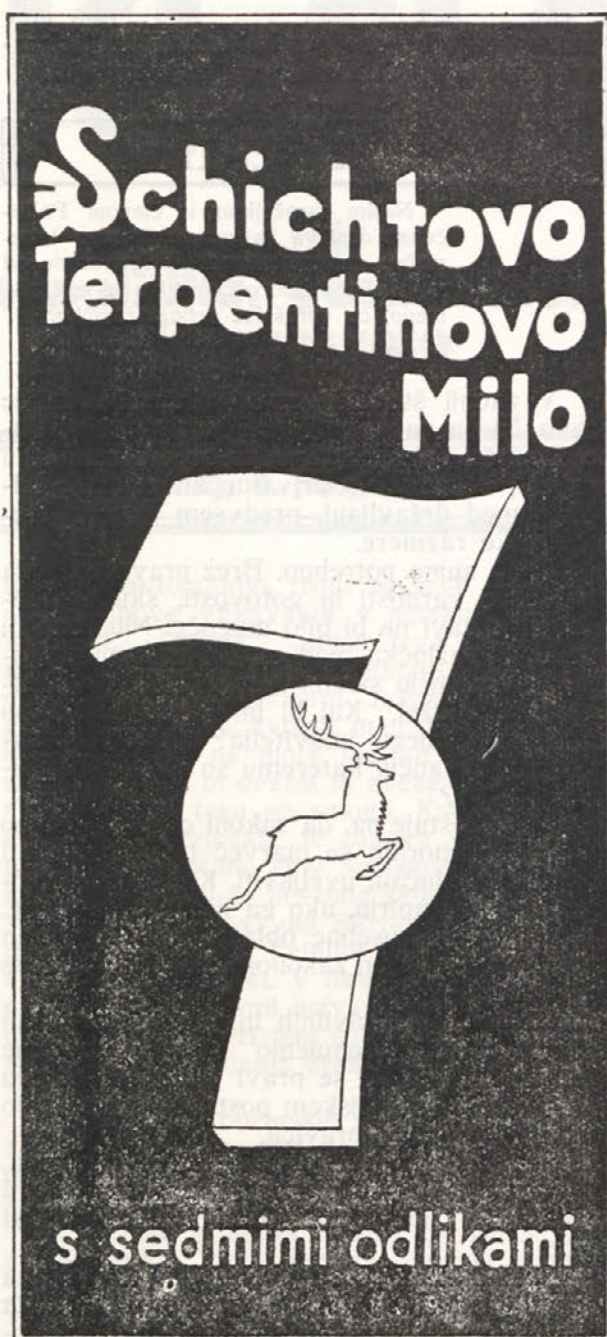
Boštetovo družino. Po poldrugoletnem udanem bolehanju je preminula v cvetju mladosti pridna, značajna, 21letna hčerka Ljudmila Lavsekar. Ob obilni udeležbi smo jo spremili k zadnjemu počitku, poseben kras so bila dekleta v belih oblekah in z venci na glavi, katera so nosila krsto. Ganljiv je bil nagrobni govor gosp. provizorja in ubrano petje domačih pevcev na domu in na grobu. Zelo bodo pogrešali starši, brat in sestre, pogrešale je bodo tudi dekleta. Hudo prizadeti Boštetovi družini naše iskreno sožalje. Ti pa, draga Ljudmila, spavaj sladko v domači slovenski zemlji.

Sele. „Dnevi našega življenja so 70 let; če jih je obilo, 80 let; in kar je več, je težava in bolečina.“ Tako je tožil pred davnimi tisočletji veliki Mojzes proti koncu svojega življenja. Vsak mora tem resničnim besedam le pritrditi, ker le redkokdaj doseže kdo še višjo starost. Starosta naše župnije je bila dosedaj Frančiška Maek, prevžitkarca Pušelčeve kmetije. Rojena je bila 1. aprila 1832, torej je bila letos že v 97. letu. Gotovo zelo redka starost! Kljub svojim letam je žena nekako do 95. leta še dobro videla in slišala in še celo predla, le zadnje leto ji je vid in sluh že precej opešal. Tudi življenska moč ji je zadnje tedne slabela, na praznik Jezusovega Srca, dne 15. junija pa je tri ure po prejemu sv. zakramentov mirno zaspala v Gospodu. Na zadnji poti v nedeljo navrh jo je spremljala velika množica ljudi, med njimi mnogo sorodnikov. Njeno sorodstvo je namreč zelo številno. Bila je v dvakratnem zakonu mati 8 otrokom, babica 40 vnukom, prababica 53 pravnukom in praprababica eni prapravnukinji. Torej izhajata iz nje 102 človeka, od katerih je 72 še živih. Svoja zadnja leta je preživela pri hčeri Mariji v Košutnikovi kajži in bila tam dobro oskrbljena, da ji je večer življenja mirno potekel. Naj počiva v miru! — Sedaj se lahko ponašata z najvišjo starostjo od moških Andrej Užnik, pd. stari Travniki, ki je bil rojen 30. nov. 1840 in šteje sedaj 87 let 7 mesecev, od žen pa bivša občinska babica Jera Birt, rojena 14. marca 1842, stara torej 86 let 3 mesece. — Dne 21. junija pa smo pokopali Lono Hirs, ki je bila znana daleč naokoli. Romala je rada k Božjemu grobu, k Rozaliji, hodila za bolnike k zdravnikom in od njih nosila zdravila, doma pa je največ predla. Pa se je tudi njej utrgala nit, namreč nit življenja, ker zoper starostno oslabelost ni zdravil. Bog ji daj nebesa!

Celovec. (Razno.) Dne 22. t. m. so našli na Brdu zidarjevo ženo Marijo Flaumič v kuhinji s hudimi ranami mrtvo. Komisija ni mogla dognati, ali je izvršen umor ali samomor. — V Škocijanu je bilo ulomljeno v trgovino g. Rabla in ukradeno mnogo jestvin. V Pliberku je bil aretiran nek delavec iz Jugoslavije radi napačne prijave pri oblastih. — V Kotmaravasi je bilo Janezu Fido ukradeno 4 šunk, 15 klobas, obleka, čevlji in nekaj perila.

Celovec. (Razno.) V Borovljah se je petletni Miha Komploj močno opeknel in so ga morali prepeljati v bolnico v Celovec. — V Ribnici se je smrtno ponesrečil Tomaž Leitner pri pokanju in nalaganju peska. Nenadoma se je odtrgala podkopana zemlja in zasula Leitnerja, katerega so sodelavci po desetih minutah kot mrliča zopet izkopali. — V Beljaku prirejajo meščanske stranke burne protestne shode proti davkom, katere hoče upeljati socijaldemokratska večina v občini. — V Beljaku se je pripetila avtomobilska nesreča. Tovorni voz z municijo in vojaštvom bi se imel odpeljati k orožnim vajam v Glinje, naenkrat je odpovedalo krmilo, voz se je prekucnil in vojaške več ali manj močno poškodoval. — V Tinjah je pred 14 dnevi utonil v Dravi pri kopanju Štraherjev sin na Lesinah. Truplo so še isti dan potegnili iz Drave, vendar je bil fant že mrtev. — V Celovcu se je vršilo 23. in 24. t. m. zborovanje organizacije avstrijskih mest pod predsedstvom dunajskega župana Seitza. — V Rožku je orožništvo aretiralo delavca Vincenca Hammerschall, ker je nujno osumljen, da je pregrešil na svoji lastni materi nenaraven zločin.

Straja vas — Drašče. (Mati treh županov in ene županje.) Dne 17. aprila t. l. se je vila dolga vrsta pogrebcev iz Drašč k farni cerkvi v Gorjah v Zilski dolini. Iz vseh vasi daleč naokrog so prihiteli znanci, da spremijo mater Magdaleno Schaubach na njeni zadnji zemeljski poti.

ski poti. Za krsto so korakale štiri znamenite osebe, ki se jih ljudstvo ni moglo dovolj nagle dati. Impozantna postava dr. Fran Schaubach, mariborskega Velikega župana, in ob njegovi strani brat dr. Sebastijan Schaubach, župan Slovenske Bistrice ter brat Alojzij Schaubach, slovenski župan strajavaške občine, v njihovi sredi pa sestra Magdalena, žena bivšega župana Valentina Pipp v Blačah. To so štiri otroci Magdalene Schaubach, vsi županske časti. Mi zaostali pa prosimo dobrotnega Boga, da nam da za vsako slovensko dolino na našem slovenskem Korotanu vsaj po eno mater, ki bi z istim ponosom mogla gledat na svoje otroke. Krščanska vera in slovenski jezik: te dve svetlini je vsadila mati Schaubach v srca svojih štirih otrok, te dve svetlini je negovala, utrjevala in čuvala svoje žive dni. In dosegla je visoko starost 82 let. Tako dolgo ni mogla umreti, dokler ni videla še enkrat vseh svojih po širnem svetu razkropljenih otrok. Ves popoldan, ves večer so ji že držali smrtno luč; pa ona je še čakala. Ko dospeta oba župana-sinova iz Jugoslavije, pogleda, jih spozna in reče: Kje pa bosta danes spala? O srce materno! Pozabiš na svoje trpljenje, na svoje bolečine, pozabiš na svojo smrtno uro, pozabiš na vse svoje življenje, le da veš vse svoje otroke dobro shranjene. Kogar te besede, zadnje besede matere Schaubach, besede, govorene v takem položaju ne ganejo, je kamen. Vredne so večnega spomina, vredne, da jih starši, vzgojitelji, kateheti porabljajo za vzgled, če bojo govorili o maternem srcu. Pa pravimo, da Slovenci nimamo zgodovine. Dovolj je imamo, samo pisati jo je treba. Z našimi slovenskimi materami, z našimi kmetkami se smemo postaviti ponosno in enakovredno med vse kulturne narode.

Šteben pri Šmihelu. Po vsej okolici so že imeli zvonove, samo pri nas je samoval en sam zvon v stolpu. Bil je že prestar in ostal doma, ko sta njegova tovariša zapuščala našo cerkvico. Dne 13. majnika je dobil stari zvon dva nova tovariša, vilita v zvonarni Grasmayer na Tirolskem. Veliko je bilo veselje faranov, ko so zvonovi dospeli, še večja radost, ko so se blagoslovili in največje veselje je zavladovalo, ko so

prvič zapeli. Zvonove je 13. majnika blagoslovil mil. g. prošt in dekan A. Truppej, ki je v slavnostni pridigi obrazložil pomen zvonov in njihovo nalogo. Fantje in dekleta so kar tekmovali med seboj, da bi dali Štebnu za ta dan praznično obleko. Mnogoštevilni venci in sedem orjaških mlajev je pričalo, da se vrši tukaj izredna slovesnost. Posebne zasluge za lepo uspelo slavnost so si stekkli ključarji, botri in botre ter tete. Pri nabavi zvonov pa so vsi farani pridno prispevali. Slovesnost se je končala v staroznanih, gostoljubnih prostorih g. F. Kraigerja, kjer so botri in botre pripravili gostom obilno pojedino.

GOSPODARSKI VESTNIK

Pristojbine pri dedščini, ali ko se je posastvo podarilo ali prodalo.

S postavo od dne 17. decembra 1927 so se pristojbine, ki zadevajo kmetske domove, nekoliko znižale. Kdor ima gotov denar, bo navadno sinu ali hčeri tako izročil, da nobena davkarija ne bo vedela nič, kmet pa sinu ne more niti podariti, ne da bi položila težka državna davčna roka na njegovo posestvo. Posebno je hudo, ko gospodar umre: bratje in sestre hočejo svoj del, mladi gospodar ne ve, kje bi vzel, a takoj se zglaši s svojo zahtevo tudi davkarija. Vlada je uvidela, da je tu treba nekoliko popustiti in tako se je napravil nov pristojbinski zakon.

a) Ko posestvo preide na otroka, ženo, stariše se je plačevalo:

do 17. decembra 1927 vrednost do 18.000 Š 1 proc., čez 18.000 Š 1,5 proc.;

zdaj vrednost do 36.000 Š 1 proc., čez 36.000 Š 1,5 proc.

Kmečka posestva bodo povečini vredna pod 360 milijonov ali vendar čez 180 milijonov torej se tu kmetu zniža pristojbina od 1,5 proc. na 1 proc., to je n. pr. pri posestvu, ki se ceni na 300 milijonov, se temeljna pristojbina zniža od 4,5 na 3 milijone.

b) Ko se posestvo podari ali podeljuje na tuje ljudi:

prej vrednost do 12.000 Š 1,5 proc., čez 12.000 Š 2 proc.;

zdaj vrednost do 24.000 Š 1,5 proc., čez 24.000 Š 2 proc.

Pri posestvih, ki so vredna 120 do 240 milijonov, to je velik del manjših kmetijskih domov, se pristojbina zniža za 0,5 proc. N. pr.:

Posestvo je vredno 200 milijonov, podeduje jo stričnik. Po starem bi bil plačal temeljne pristojbine 4 milijonov, zdaj jih plača 3.

c) Ko se posestvo prodaja tujim ljudem: poprej do vrednosti 6000 Š 3 proc., do 24.000 Š 3,5 proc., čez 24.000 Š 4 proc.; zdaj do 12.000 Š 3 proc., do 48.000 Š 3,5 proc., nad 48.000 Š 4 proc.

Torej je vrednost od 60 do 120 milijonov zdaj za 1/2 proc. na boljšem, tako tudi vrednost od 240 do 480 milijonov.

Država je do zdaj pridevala k ti pristojbini 50 proc. vojne doklade, in potem je dežela polagala nanj svojo doklado v znesku 80 proc.

Država je zdaj svojo 50 proc. vojno doklado opustila, dežela pa še naprej pobira svojo sicer jo pobira tako, kakor da še obstoja državna 50 proc. vojna doklada. V tem slučaju prihaja pristojbina silno huda: recimo da je posestvo, poslopja in inventar, vredno 500 milijonov — srednja kmetija: država vzame 20 milijonov — pet krav, potem krade dežela, ki računa svojih 80 proc. od 20 plus 10 milijonov, torej od 30 ti je 24 milijonov — šest krav, tako sta država in dežela hlev čedno pometli. Treba je posestvo nekaterekrat postaviti na prodaj, pa nese davkarija vse.

Postava daje ljudem potem še neke udobnosti: Če preide posestvo na otroke, ženo ali stariše je bilo:

do zdaj prosto do 3000 Š, od 30 do 60 milj. 0,5 proc., zanaprej do 6000 Š, od 60 do 120 milj. 0,5 proc., v slučaju, da družina posestvo sama obdeluje ali hišo sama potrebuje.

Ako takšno posestvo preide na tuje ljudi: do zdaj do 3000 Š 0,75 proc., do 6000 Š 1,125 proc.; zanaprej do 6000 Š 0,75 proc., do 12.000 Š 1,125 proc.

Čo se posestvu tujim ljudem prodaja:

do zdaj do 3000 Š 1,5 proc., do 6000 Š 2,25 proc.; zanaprej do 6000 Š 1,5 proc., do 12.000 Š 2,25 proc., kar je večje vrednosti, se potem obdači po splošni meri s 3, 3,5 ali 4 proc.

DRUŠTVENI VESTNIK

Nekaj za odbornike zadrug.

Vzlic skrajno slabim gospodarskim razmeram vidimo iz bilanc naših posojilnic iz postavke hranilne vloge, da so po večini narasle. Ta pojav dokazuje, da so ljudje začeli varčevati in da so zadruge pridobile na zaupanju, tudi vsled nesigurnosti vlog pri bankah. Na ta način je bilo mogoče v izdatnejši meri pomagati kreditu vrednim in potrebnim prosilcem. Toda nikakor se ne smemo hvaliti, da je napredek povsod samo zasluga združnih funkcionarjev, ampak se je po večini zahvaliti samo razmeram. Delo odbornikov je večinoma obstojalo v tem, da so prišli tu in tam k sejani, sklepali o važnejših posojilih, podpisali zapisnik in šli domov. Za združno propagando in za poglobljenje združne zavesti in idej se ni storilo takorekoč nič. Široko, neobdelano polje se tukaj odpira članom načelstva in nadzorstva. Žal, da tudi večina odbornikov ne razume ideologije zadrugarstva in smatra posojilnico samo za suhoparen dnearen zavod, ki sprejema denar in ga izplačuje. Velikanske razlike med združnim in bančnim, kapitalističnim finančnim poslovanjem pa ne vidijo, in če to razumejo se ne potrudijo, da bi to tudi drugim pojasnili. Z enim stavkom označeno ni združništvo nič drugega, kakor boj proti izkoriščanju. Pri kreditnih zadrugah torej boj obrestnemu odestvu. Naše načelo je nizka obrestna mera za posojila. Vsled tega se morajo seveda tudi vloge nizko obrestovati. To je pa hudo. Ljudje ki so slišali ali nalagali denar na visoke obresti, se z nizko obrestno mero vlog ne morejo sprijazniti. Zato je treba prosvete, da se pojasni, da naj ne bo merodajna obrestna mera, ampak varnost vlog in namen, čemu naj denar, vložen v naše zadruge, služi. Namreč, da se tako brez lastne nevarnosti in škode pomaga drugim in splošnosti. V zadrugah je izključena vsaka dvomljiva špekulacija, s katero se pečajo banke, ki v ugodnem slučaju obogati delničarje, če se pa ponesreči oslepari vlagatelje. Po zadrugah se varno in zanesljivo dela za povzdigo gospodarstva in tako za splošno blagostanje v združnem okolišu. Ta zavest mora prodreti povsod in vsi, ki imajo denar in ga morejo nekaj časa utrpjeti, naj ga vložijo v domačo posojilnico, ker tako najbolj izvršujejo svojo socialno dolžnost in veliko storijo za povzdigo gospodarstva v domačem kraju. Treba je torej propagande in prosvete. Ves domači kapital v domačo posojilnico in kmetsko denarno poslovanje potom posojilnice. Silno važen delokrog odbornikov je pridobivati vlagateljev. Nič manj važno in veliko bolj odgovorno delo načelstva je dovoljevanje posojil. Tudi pri podeljevanju posojil se ne smejo zanemarjati gotova načela, ki se le prečesto pozabijo. Ta plat je tako obširna, da jo bomo drugokrat z gospodarskega in etičnega stališča natančneje opisali.

Za obširnejši promet je pri mnogih zadrugah poslovanje okorno in nezadostno. Manjka zmožnih knjigovodij in izmed odbornikov mož, ki bi knjigovodstvo vsaj razumeli. Pravilno knjigovodstvo namreč na samo navadno vpisovanje števil, ampak je tudi veda in umetnost in je treba mnogo inteligence. Naše zadruge delajo na zunaj vtis skromnosti in neznatnosti, toda uradovanje mora biti popoloma v skladu z bančnim in trgovskim poslovanjem. Posojilnica mora skrbeti, da si uradniški naraščaj vzgoji. Nadarjenega, inteligentnega fanta je treba poslati v združni tečaj. Najbolj priporočljivo bi bilo, da se pošljejo taki fantje, ki bodo ostali doma na posestvu in bodo res mogli pri domači zadrugi uspešno delovati, bodisi kot tajniki ali sposobni člani načelstva in nadzorstva. To naj smatrajo zadruge za svojo dolžnost, ne pa da bi se pripetilo, da bi naleteli idealni, nadarjeni fantje na gorostasno nerazumevanje pri mnogih načelstvih, ako se obrnejo nanje za podporo. Ako podpira zadruga fanta, ki izdelava združno šolo, ne meče denarja proč, ampak se povrne. Fant pride nazaj navdušen za združno delo, pripodobil je na obzorju in bo dal domači zadrugi novega pogona. Tudi pri drugem gospodarskem in na-

rodnem pokretu so potrebni mladi, in izobraženi kmetje, ki jih morejo zadruge vzgojiti. —k.

PRAVNI VESTNIK

Našim naročnikom in članom Političnega društva dajemo neobvezno brezplačne pravne nasvete. Odgovorimo ali v listu pod sporočeno šifro ali pa pisмено, če vprašalec priloži znamko.

0 sodnijah.

V zadnji številki smo ugotovili, kaj je pravo. Njega najvažnejši del je civilno, privatno ali državljansko pravo, to so oni zakoni in postave, ki urejujejo privatne ali zasebne odnose med državljani, predvsem pa njih premoženjske razmere.

To je nujno potrebno. Brez pravnega reda ne bi bilo varnosti in gotovosti, skupno življenje v državi ne bi bilo mogoče. Nihče ne bi vpošteval razločka med mojim in tvojim. Pogodbe, ki sem jo sklenil s sosedom bi ta kratkomalo ne držal. Kaj bi bilo z zapuščino po smrti dosedanjega imovitelja? Kdo bi pomagal poškodovancu, kateremu so ukradli zločinci konja itd.?

Ne zadostuje pa, da zakoni obstajajo samo na papirju, morajo se marveč tudi upoštevati in v danem slučaju uveljaviti. Kaj pomaga najlepši red na papirju, ako ga nihče ne uvaža. Zato obstajajo posebne oblasti, katerih namen je pomagati pisanim zakonom tudi do praktične veljave.

Oblasti, ki v civilnih in pravnih zadevah delijo pravico, imenujemo sodnije. Sodnije zato, ker sodijo, to se pravi v danem slučaju po določenem sodnijskem postopanju ugotovijo na čigavi strani je pravica.

Sodnije pa ne delujejo iz lastnega nagiba, ampak tisti, ki išče pravice, mora poklicati sodnijo na pomoč in sicer običajno v obliki tožbe.

Naše sodnije so organizirane in urejene na podlagi instančnega reda, to se pravi, tista sodnija, katero je tožnik poklical prvo na pomoč, ne razsodi pravdo končnoveljavno, ampak tista stranka, ki z razsodbo prve instance ni zadovoljna, lahko pokliče na pomoč višje sodišče, to je drugo instanco, da ta preišče in pretehta prvo razsodbo, ako odgovarja zakonom ali ne. Navadno je proti razsodbi druge instance še dovoljen nadaljni priziv na tretjo instanco.

Sodišča, ki sodijo v prvi instanci, so okrajna sodišča in pa okrožna ozir. deželna sodišča. Pred okrajno sodišče spadajo predvsem vse one pravde, v katerih tožnik zahteva manjši znesek kot 1500 šilingov. Razen tega so po zakonu gotove zadeve in pravde brez ozira na višino zneska pridržane okrajnemu sodišču, n. pr. prepiri radi nezakonskega očetovstva, prepiri iz najemniških pogodb, prepiri med posli in gospodarji itd. Vse pravde, ki ne spadajo pred okrajno sodišče, je treba vložiti pri deželnem ali okrožnem sodišču. Okrožna sodišča obstajajo samo v deželah z velikim številom prebivalcev. Njih namen je razbremeniti deželne sodnije. Za Zg. Štajersko n. pr. obstaja okrožno sodišče v Leobnu. Mi Korošci nimamo okrožnega sodišča, ampak za celo koroško deželo fungira v Celovcu deželna sodnija.

Kot druga instanca delujejo deželne sodnije in pa višje deželne sodnije. Ako je namreč pravda v prvi instanci tekla pri okrajnem sodišču, potem razsodi v drugi instanci deželno sodišče; ako pa je že v prvi instanci razsodilo deželno sodišče, potem pride priziv proti tej razsodbi pred višje deželno sodišče. Za nas Korošce obstoja višje deželno sodišče v Gradcu.

V tretji instanci pa sodi brezizjemno najvišji sodni dvor na Dunaju.

Za ljudstvo na deželi so najvažnejši okrajna sodišča. Pri okrajnem sodišču tožitelj lahko tudi sam toži, in sicer mu ni treba vložiti pismene tožbe, ampak lahko pove svojo zadevo tudi ustmeno, da jo sodnik protokolira in razpiše obravnavo. Ako tožitelj to zahteva, pokliče sodnik nasprotnika tudi k sodnij, ne da bi že tekla pravda. Namen tega poziva je, obe stranki brez pravde privedi do mirne poravnave. Okrajni sodnik je po zakonu tudi obve-

zan strankam dati vsa navodila glede pravnege postopanja, nadalje vodijo okrajna sodišča vsa varuštva, izvedejo postopanje pri zapuščinah itd.

Kakor smo torej rekli, zakon natančno določa, katere zadeve spadajo pred deželne sodnije, katere pa pred okrajno sodišče. Potrebno pa je tudi, da zakon določi, katero okrajno sodišče je v danem slučaju pristojno. Tožitelj, ki stanuje n. pr. v Bilčovsu, hoče tožiti svojega nasprotnika, ki je n. pr. v Železni Kapli, ker mu ta še dolguje iz kupne pogodbe gotovo neplačano vsoto. Na katero sodišče naj se tožitelj v tem slučaju obrne? Zakon pravi: Da je, na splošno (z gotovimi malimi izjemami) pristojno tisto sodišče, v katerem ima toženi svoje stalno bivališče. V zgorajšem primeru bi moral tožnik torej vložiti tožbo v Železni Kapli. Od tega splošnega pravila imamo nekaj izjem. Ako se stranki pravdata radi kakega zemljišča, potem je pristojno tisto sodišče, v katerega področju zemljišče leži. Nadaljno manj važne izjeme nečemo naštevati, ampak se hočemo zadovoljiti s tem, kar smo na splošno navedli.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Dne 19. junija se je pred dunajskim sodiščem odigrala izredna tragedija. Sodišče je razpravljalo o tožbi časnika Oskarja Pöfl proti Bruno Wolfu radi razžaljenja časti. Prvi je med obravnavo potegnil samokres in petkrat vstrelil proti Wolfu ter ga zadel do smrti. — 26. junija se prične pred dunajskim deželnim sodiščem obravnavo proti ogrskemu komunistu Bela Kun, ki se je brez dovoljenja utihotapil na Dunaj, da bi tukaj vršil komunistično propagando. Policija ga je izsledila in zaprla. Sedaj se bo moral zagovarjati radi nedovoljenega prestopa meje in bo po odsluženju kazni izgnan v Rusijo, ker je po polumu ogrskega bolševizma bežal v Rusijo in tam postal državljani. Obravnave se je hotela udeležiti tudi njegova žena, vendar ni dobila dovoljenja za vpotovanje v Avstrijo. — V Mehiki je bilo pomotoma ustreljenih osem mestnih uradnikov in mestni župan od vojaške oblasti, ki so sprejela telegrafski ukaz od vojne urada in državnega predsednika Callesa. Po usmrtni se je izkazalo, da ta ukaz uradno ni bil nikdar izdan, temveč so napravili županovi politični nasprotniki falzifikat telegrama.

Nameščenje učiteljev in učiteljic. Za pomožne učitelje ozir. učiteljice so bili imenovani: Henrik Rabl in Tusnelda Hay za Hodiše, Simon Oberrauter za Podlublje, Karol Biedermann za Medgorje, Modesta Kusternik za Grabštanj, Ferdinand Sylle za Št. Jakob v R., Janez Salcher in Hildegard Preibisch za Loče, Aleksander Dinhofen za Marijo na Zili, Hilda Tschauer za Področico, Alfred Stockreiter za Djekše, Wilhelmine Gross za Vovbre.

Število vajencev v Avstriji leta 1927. Štastika izkazuje na Dunaju 51.050, v Nižji Avstriji 25.528, v Zg. Avstriji 7398, na Solnograškem 2911, na Tirolskem 2861, v Predarlški 1298, na Štajerskem 9488, na Koroškem 5004, na Gradiščanskem 3343 vajencev moškega in ženskega spola. Skupno število za vso državo znaša 108.868, torej odpade na 60 prebivalcev po en vajenec.

Nalagajte svoj denar

v Hranilnico in posojilnico v Pliberku, registrovano zadrugo z neomejeno zavezo.

Denar je varno naložen, dobite dobre obresti in pomagate kmetom, ki so vredni in potrebni kredita, ker morejo dobiti pod ugodnimi pogoji posojila.

Uradni dnevi so v torkih, petkih in sobotah.

Uradni prostor je pri Brezniku, prvo nadstropje.

79

Slovenci, pomnite, da smo mi že nad 1300 let na Koroškem!